

Hvad kan vi lære af *de unge* på erhvervsuddannelserne?

CeFU konference
30. maj 2024

Lektor Arnt Louw, Center for Ungdomsforskning, Aalborg Universitet

AALBORG
UNIVERSITET

cefu | Center for
Ungdomsforskning

Idræt som socialt fastholdelsestiltag

En del er ret trætte af, at vi har idræt. Bl.a. Niels og Karsten. Det er ikke fordi de ikke vil dyrke idræt, men det tager tid fra det faglige og forlænger grundforløbet. De to, og nogle stykker mere fra deres gruppe, boykotter da også idrætten i dag og står og arbejder videre i værkstedet.

Da vores vikar går gennem værkstedet spørger han dem, om de ikke vil have idræt. De siger, de hellere vil arbejde i værkstedet.

Vikaren: *Nå ja, så længe I laver noget her i værkstedet, så kan det jo ikke være helt skidt.*

Louw 2013. Ph.d.-afhandling. Indgang og adgang på tømrergrundforløbet

Et bekymringsberedt blik på de unge på eud

I pausen bliver der låst til pc-rummet og alle skal ud. Flere elever vil gerne blive siddende og arbejde men det må man åbenbart ikke. Nogle elever har dog opdaget at havedøren er åben og går ind af den og åbner for os andre. Vi går ind og går i gang med at tegne videre. Da læreren kommer tilbage siger han:

Hvordan er I kommet ind? Hvem har åbnet for jer!?

Faglighed og fællesskab

GF1: Fødevarer, jordbrug og oplevelser (Kok og tjener):

Jeg har valgt det her billede af bierne, fordi jeg føler, at tit når vi er i køkkenet, og det hele ligesom glider sammen, kan man sige, så virker vi næsten som sådan en bikube på en måde, fordi alle står og laver deres ting hver for sig, men det hele fungerer som en enhed, kan man sige. Det er i hvert fald sådan, jeg har mærket det.

GF1: Omsorg, sundhed og pædagogik (SOSU)

jeg har valgt det med de forskellige – fordi vi er så mange forskellige, fra forskellige kulturer, forskellige religioner sådan blandet sammen, men alligevel ligesom bierne, de bor i en koloni - vi alle sammen, vi hjælper hinanden.

Faglighed og fællesskab

GF1: Fødevarer, jordbrug og oplevelser - (landmænd og dyrepassere):

Jeg har taget det her, jeg synes også vores klasselokale er hyggeligt og varmt, og der er plads til, at man kan lave gruppearbejde ved gruppebordene, hvilket gør undervisningen bedre.

Faglighed og fællesskab

Elev 1: *Jeg synes egentlig, det er en ret fed måde vi holder pause på, fordi vi sådan sidder ved hver vores høvlebænk, og det er dejlig uformelt derovre.*

I: *Sidder I og hygger lidt der så?*

Elev 1: *Ja ja det gør vi.*

Elev 2: *Fortæller røverhistorier.*

Elev 1: *Ja det er ikke ligesom sådan et traditionelt klasseværelse. Jeg synes, det er ret hyggeligt, man ligesom har sin egen station, man sidder ved og går lidt rundt i løbet af pausen...*

Elev 3: *Det er ikke længe siden, at Jonas han havde en kaffekværn med, hvor han så stod selv og bryggede sin egen kaffe og kværnede.*

Elev 2: *Det var sgu meget hyggeligt.*

Elev 3: *Det var faktisk virkelig hyggeligt. Altså, nu drikker jeg ikke selv kaffe... (alle griner). Men jeg var lige nødt til at smage den.*

Elev 2: *Det smagte åbenbart af jord i nogens øjne. Føj for helvede.*

Elev 4: *Ja, det var rigtig lækkert.*

Elev 2: *Dyr kaffe og det hele, og så står du der og brokker dig. Hold nu kæft en københavner (griner).*

Faglighed og fællesskab

Elev 3: *Men det var hyggeligt, fordi vi finder nogle måder lige at slappe lidt af på.*

Elev 5: *Men det sker ofte, at vi er lidt gode til at glemme pauserne.*

Elev 3: *Ja det gør det.*

Elev 5: *At man bare kører videre med arbejdet.*

Elev 3: Men det er heldigvis ikke fordi, der er nogen, der tvinger os til at "I må ikke holde pause." Det er ren...

Elev 2: *Passion.*

GF2 - snedker

Retning og mening

GF1 Omsorg, sundhed og pædagogik (SOSU)

Ja, jeg hedder Eva. Jeg er 16 år gammel, og før jeg kom herud havde jeg lige afsluttet min 9. klasse. Jeg har ikke noget erfaring som sådan, men min mormor har altid været min bedste ven, og jeg har altid brugt al min tid med min mormor. Og passet hende det sidste år, mens hun har været rigtig syg. Hun er lige gået bort.

I: Det er jeg ked af at høre... Det var godt, du var der.

Sådan er det, ja. Så det ønsker jeg bare og føre videre ligesom - give et lys i hverdagen.

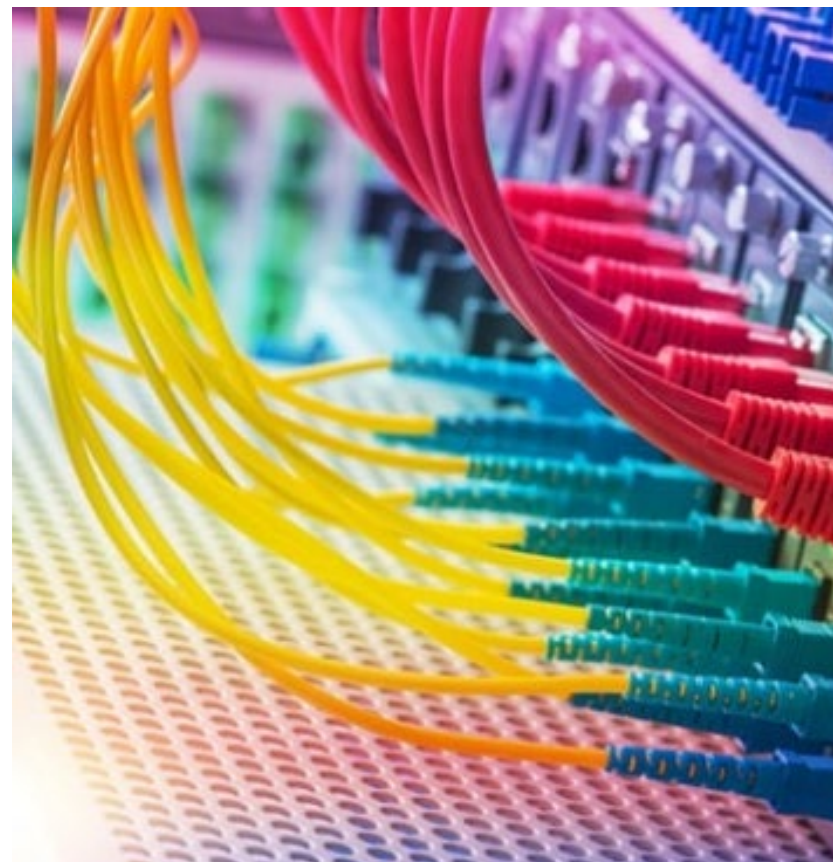
Retning og mening

GF2 – data og kommunikation.

Ligesom Moses, der splitter havet. Det jeg så mener med det, det er sådan... jeg vidste ikke rigtigt, hvor det er, jeg skulle over på den anden side. Hvad jeg ville. Så jeg var sådan lidt: "Hvordan fanden kommer jeg egentlig over til det, jeg gerne vil?". Og så fandt jeg så vejen. På min gamle arbejdsplads, da jeg fik lov til at blive IT. Dér splittede havet sig ligesom sådan. Dér fandt jeg min vej, eller jeg lavede min egen vej. Og jeg ved, at jeg har tingene, der skal til for ligesom at kunne gøre det her til min hverdag.

I: *Hvem er Moses i din fortælling?*

Mig!

Vidensgøren

GF1: Fødevarer, jordbrug og oplevelser (landmænd og dyrepassere):

I: *Nu er det altså mange år siden, jeg har siddet i en traktor, men kan I ikke prøve at beskrive, hvilken følelse man har, når man sidder i sådan en traktor der?*

Elev 1: *Man er stor.*

Elev 2: *Jeg synes bare det er fedt.*

I: *Du bliver bare glad eller?*

Elev 2: *Ja ja.*

Elev 3: *Altså, jeg tror, man føler, man kan noget mere, når man sidder i den. Man har nogle kræfter, man ikke normalt har.*

Vidensgøren

GF2 data og kommunikation:

I: Og hvad sker der. i det der med, når I siger, vi får lov til at selv at sidde med det, og du gør sådan her, have fingrene ned i det. Hvad er det der sker med jer der?

Altså, jeg fanger det sådan her når jeg får lov til det selv at sidde med det. For så giver det bare mening. Når det er oppe på tavlen, så bliver det rodet, men når jeg selv får lov til at sidde og lære det, og prøve det frem, for så kan jeg få lov til at fejle og så se hvorfor jeg fejler, i stedet for bare at få fortalt. Man kan rigtig se det sådan visuelt, ikke? Og køre det igennem et par gange.

Vidensgøren

- Når forbindelsen mellem krop og materialitet blokeres

GF2 – transport og logistik.

I: *Du sagde noget til mig, da vi var ude og gå, og det var det der med de her sidespejle.*

Elev 1: *Det var fordi, det er blevet mere og mere moderne, så kommer kameraer som sidespejle. Sådan, digitale sidespejle. Så der sidder sådan nogle skærme inden i på lastbilen, der fungerer som sidespejle. For det skulle gøre det nemmere at køre lastbil og ikke køre sådan nogen cyklister ned. Men det fungerer ad helvedes til.*

I: *Okay. Hvorfor har man dem så?*

Elev 1: *Fordi det skulle være nemmere, og der skulle sidde censorer i selve lastbilen, der gør, at hvis der kommer cyklere, så skulle den larme og sådan noget. Men det fungerer ikke, der er så mange fejl på det.*

Elev 2: *Ved et spejl, så kan du ligesom folde dig frem, du kan få... noget mere. Men det kan du jo ikke med dem, fordi der er jo ikke et spejl.*

Elev 1: *Det er jo et kamera. Det er jo monteret fast, så den kan jo misse et antal grader. Og ved sidespejlet kan du læne dig frem og se længere tilbage.*

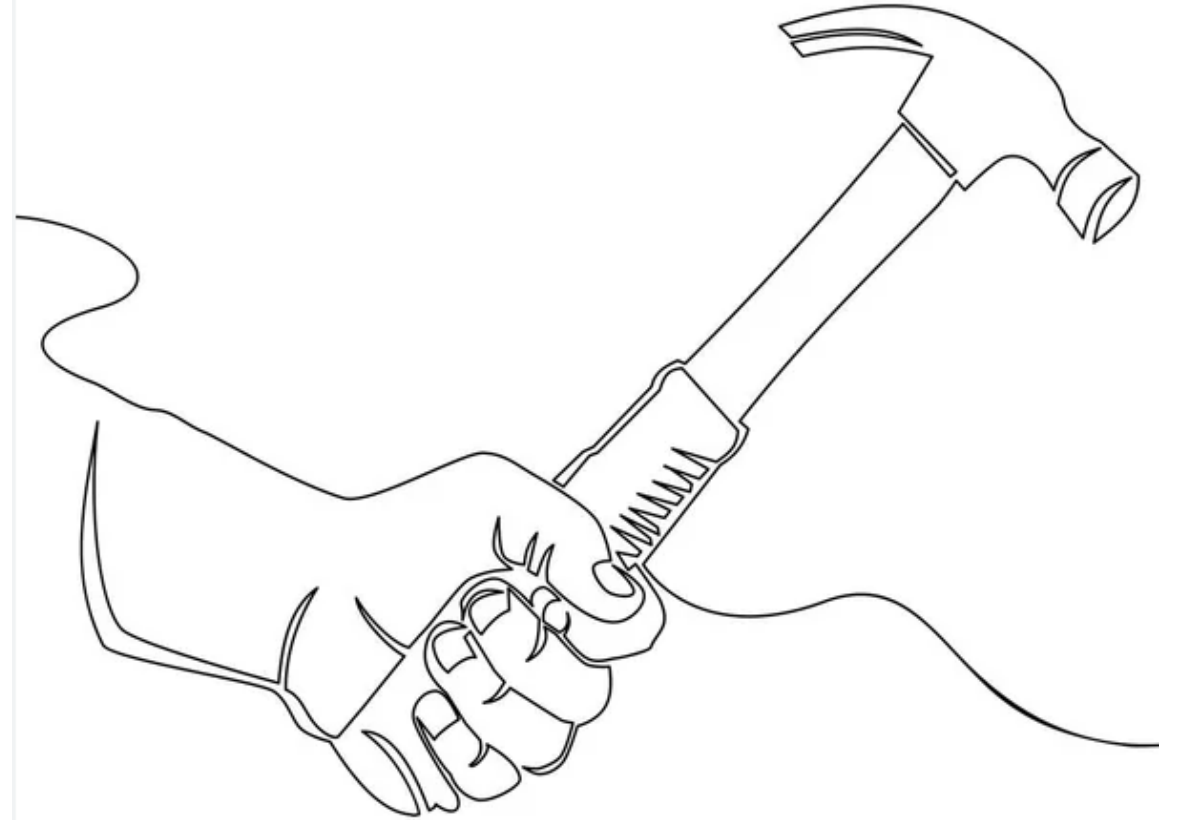

Kropvidensgøren som en intern forbindelse mellem krop og materialitet

Hammerens fænomenale fremtræden, dens mening viser sig i forhold til en bestemt legemsdel: hånden, der allerede hører sammen med verden og omvendt. Det er en enhed, der leves, før det overhovedet er muligt at spørge om genstandens objektive betydning.

Dette viser sig særligt i brugen af værktøj, hvor der sker en intim sammensmeltning mellem krop og genstand. Værktøjet bliver til et slags amfibie i den forstand, at det både tilhører genstandens hårde og kroppens bløde verden

(Maurice Merleau-Ponty i Rasmussen 1996, s. 140 & 147).

Opgaven som autoritet

GF2 – Maler:

Elev 1: *Jeg har altid været kreativ, og jeg har altid godt kunne lide at se et resultat stå færdigt, og jeg er egentlig selv stolt over det. Og det var nok en af grundene til, at jeg valgte maler, at jeg vidste, at der ville komme et resultat til sidst, og hvis jeg ikke selv var stolt over det, så vidste jeg godt, at der var noget jeg ikke havde lavet godt nok. Så det der med at få et resultat færdigt og så stå og sige: 'Det ser faktisk godt ud'.*

Elev 2: *Og gøre sig umage med det, ikk'? Altså det der med, at man står bagefter og siger: 'Det er sgu i orden'. I stedet for, at man kan stå se: 'Det vil jeg sgu ikke være bekendt'.*

(Louw & Katznelson 2018)

Stærke fællesskaber koblet til fagligheden

Tydelighed i retning og mening

Enhed mellem krop og verden – opgør med dualismer som teori / praksis. Subjekt / objekt.

Opgaven som autoritet

Mindre målstyring – mere formålsstyring

Tak for opmærksomheden

Cefu.dk

CeFU – Center for Ungdomsforskning

Center for Ungdomsforskning (CeFU)

Center for Ungdomsforskning

